

8 Δεκεμβρίου, 1995

[ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ/στής]

MOUNTIS ELECTRONICS AND SYSTEMS (CYPRUS) LTD.

Αιτητές,

v.

ΔΗΜΟΥ ΠΑΦΟΥ

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 1019/93)

Διοικητικό Δίκαιο — Διοικητική πράξη — Αιτιολογία — Απαιτήσεις και χαρακτηριστικά — Ειδικά η αιτιολογία άλλης από την χαμηλότερη.

5 Οι αιτητές προσέφυγαν κατά της κατακύρωσης της προσφοράς των καθ' ων η αίτηση για προμήθεια υπολογιστών στο ενδιαφερόμενο μέρος του οποίου η προσφορά ήταν και εμφανώς υψηλότερη από αυτή των αιτητών.

10 Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

Δεν θα χρειαστεί να ασχοληθεί με όλους τους λόγους ακυρότητας γιατί είναι σαφές πως η επίδικη απόφαση στερείται αιτιολογίας.

15 Το ίδιο ισχύει και για την απόφαση της Επιτροπής Προσφορών. Ούτε στη μια ούτε στην άλλη υπάρχει οποιαδήποτε ένδειξη ως προς τους λόγους που οδήγησαν στην επιλογή της προσφορά του ενδιαφερόμενου μέρους. Πουθενά δεν προσδιορίζονται τα συγκεκριμένα εκείνα στοιχεία που λήφθηκαν υπόψη για να καταλήξει ο Δήμος
20 στην επίδικη απόφαση, ούτε ποιο ήταν το αποτέλεσμα της σύγκρισής τους. Το Δικαστήριο δεν μπορεί να γνωρίζει ποιος παράγοντας έπαιξε ουσιαστικό ρόλο στη λήψη της επίδικης απόφασης. Επιπρόσθετα, η έλλειψη αιτιολογίας στερεί το Δικαστήριο από τη δυνατότητα άσκησης αναθεωρητικού ελέγχου.

25 Η αναφορά στα πρακτικά της συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου ημερ. 16.12.93 ότι "η Επιτροπή Προσφορών αφού μελέτησε τις προσφορές και αφού έλαβε υπόψη την προέλευση των ηλεκτρονικών υπολογιστών την απόδοση, την ποιότητα και γενικά όλα

τα στοιχεία", είναι γενική και αόριστη και δεν ικανοποιεί την αρχή του διοικητικού δικαίου που προνοεί ότι οι πράξεις της διοίκησης και ειδικότερα οι πράξεις διακριτικής εξουσίας πρέπει να είναι επαρκώς αιτιολογημένες. Η ανάγκη για αιτιολογία καθίσταται επιτακτικότερη όταν πρόκειται για πράξεις που είναι δυσμενείς για τον διοικούμενο ή όταν πρόκειται για αποφάσεις συλλογικών οργάνων που λαμβάνονται κατά πλειοψηφία. 5

Επιπρόσθετα, και όπως έχει νομολογιακά καθιερωθεί, απόρριψη της χαμηλότερης προσφοράς όπως εδώ πρέπει να αιτιολογείται για γνώση του προσφοροδότη και άσκηση δικαστικού ελέγχου. 10

Η προσφυγή επιτυγχάνει με έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Kasapis v. Council for Registration of Architects and Civil Engineers (1967) C.L.R. 270,

Georghiades and Others v. Republic (1967) 3 C.L.R. 653,

Χρίστου v. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 2093,

Premixto Asphaltng Co. Ltd και Άλλοι v. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 3756.

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία κατακύρωσε την αρ. 22Α/93 προσφορά για την προμήθεια ηλεκτρονικών υπολογιστών στο ενδιαφερόμενο μέρος αντί στους αιτητές. 30

Α. Κληρίδης, για τους Αιτητές.

Α. Μάγος, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ.: Οι αιτητές με την παρούσα προσφυγή ζητούν την πιο κάτω θεραπεία: 40

"Δήλωσιν του Δικαστηρίου όπως η πράξη και/ή απόφαση του Δήμου Πάφου που λήφθηκε κατά τη συνεδρία του Δήμου στις 16.12.93 με την οποία ο Δήμος κατακύρωσε την αρ. 22Α/93 προσφορά του για την προμήθεια ηλεκτρονικών υπολογι-

στών επ' ονόματι της Εταιρείας Digipro Ltd, κατά προτίμηση και αντί της προσφοράς του αιτητή κηρυχθεί άκυρη και εστερημένη οιαδήποτε αποτελέσματος."

5 Ο Δήμος Πάφου με την προκήρυξη προσφοράς αρ. 22Α/93 ημερ. 2.11.93, ζήτησε προσφορές για την προμήθεια και εγκατάσταση, μεταξύ άλλων, τεσσάρων ηλεκτρονικών υπολογιστών και τεσσάρων εκτυπωτών LASER.

10 Τελευταία ημερομηνία υποβολής των προσφορών ορίστηκε η 16.11.93. Σ' ανταπόκριση της πιο πάνω προκήρυξης υποβλήθηκαν προσφορές από 12 προσφοροδότες, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονταν οι αιτητές και το ενδιαφερόμενο μέρος. Η τιμή της προσφοράς των αιτητών ήταν £3.700 και εκείνη του ενδιαφερόμενου μέρους £4.960.

15 Στις 7.12.93 συνήλθε σε συνεδρίαση η Επιτροπή Προσφορών του Δήμου για μελέτη των προσφορών που υποβλήθηκαν. Τα πρακτικά της πιο πάνω συνεδρίασης έχουν ως εξής:

20

"Η Επιτροπή αφού μελέτησε τις προσφορές που υποβλήθηκαν από 12 προσφοροδότες, αποφάσισε με 4 ψήφους υπέρ, έναντι μίας εναντίον, να εισηγηθεί στην ολομέλεια του Δημοτικού Συμβουλίου την κατακύρωση της προσφοράς υπέρ της

25

Εταιρείας Digipro για:

(α) 4 ηλεκτρονικούς υπολογιστές IBM 486 SX με έγχρωμη οθόνη.

30

(β) 4 εκτυπωτές Laser HP Model 4L, και

(γ) Ελληνοαγγλικό πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένων για περιβάλλον DOS και για τους 4 υπολογιστές, στη συνολική τιμή των £4.960.00 [+Φ.Π.Α.].

35

Εναντίον της πιο πάνω εισήγησης ψήφισε ο κ. Ζαμπυρίνης ο οποίος εισηγήθηκε για να γίνει αποδεκτή η προσφορά της Εταιρείας MOUNTIS ELECTRONICS."

40

Προηγήθηκε Σημείωμα του Εσωτερικού Ελεγκτή ημερ. 6.11.93 (ερυθρό 64 στο διοικητικό φάκελο) προς τον Εκτελεστικό Μηχανικό, με το οποίο διαβιβάζονταν οι 12 προσφορές που υποβλήθηκαν με την παράκληση να αξιολογηθούν και να υποβληθεί έκθεση για να καταστεί δυνατή η προώθηση του θέματος

της κατακύρωσης.

Ετοιμάστηκε στη συνέχεια, όπως αναφέρεται σε χειρόγραφο σημείωμα αρμόδιου λειτουργού, "πινακοποιημένη αξιολόγηση των προσφορών κατά αύξουσα σειρά κόστους". Αναφέρθηκε επίσης πως όλες οι προσφορές ήταν εντός προδιαγραφών. Στον πίνακα εκτός από τις τιμές αναγράφοντο και διάφορα τεχνικά χαρακτηριστικά των ειδών που υπόκειντο στις προσφορές. 5

Στη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου ημερ. 16.12.93, αναφέρθηκαν τα ακόλουθα: 10

"Κατακύρωση προσφοράς για προμήθεια τεσσάρων ηλεκτρονικών υπολογιστών και εκτυπωτών

Αναφέρθηκε ότι η Επιτροπή Προσφορών αφού μελέτησε τις προσφορές και αφού έλαβε υπόψη την προέλευση των ηλεκτρονικών υπολογιστών την απόδοση, την ποιότητα και γενικά όλα τα σχετικά στοιχεία αποφάσισε να εισηγηθεί την κατακύρωση της προσφοράς στην Εταιρεία DIGIPRO LTD αντί του ποσού των £4.960 για την προμήθεια των ηλεκτρονικών υπολογιστών IBM 486 SX. 15 20

Το Δημοτικό Συμβούλιο μελέτησε τις προσφορές που υποβλήθηκαν και όλα τα ενώπιόν του στοιχεία χωρίς όμως να καταλήξει σε ομόφωνη απόφαση. Γι αυτό, τέθηκαν σε ψηφοφορία κατά σειρά οι πιο κάτω προτάσεις: 25

(α) Διαχωρισμός και κατακύρωση της προσφοράς στους δύο προσφοροδότες, DIGIPRO LTD και MOUNTIS ELECTRONICS για ικανοποίηση και των δύο μερών	6 ψήφοι υπέρ
6 ψήφοι εναντίον
1 νικήσα ψήφος
1 αποχή	30
(β) Εισηγήση Επιτροπής Προσφορών για κατακύρωση της προσφοράς στην DIGIPRO LTD	8 ψήφοι υπέρ	35
(γ) Κατακύρωση της προσφοράς στο χαμηλότερο προσφοροδότη δηλαδή MOUNTIS ELECTRONICS LTD	4 ψήφοι υπέρ	40

Με βάση την ψηφοφορία η προσφορά κατακυρώθηκε κατά πλειοψηφία στην DIGIPRO LTD αντί του ποσού των £4.960."

Οι αιτητές πληροφορήθηκαν με επιστολή του Δημάρχου ημερ. 20.12.93 για την απόρριψη της προσφοράς τους και ως αποτέλεσμα καταχωρήθηκε η παρούσα προσφυγή.

5 Οι λόγοι ακυρότητας που προβλήθηκαν από το δικηγόρο των αιτητών είναι οι ακόλουθοι:

1. Η επίδικη απόφαση στερείται αιτιολογίας.

10 2. Κατάχρηση και/ή υπέρβαση εξουσίας εφόσον η απόφαση για κατακύρωση της προσφοράς λήφθηκε με βάση κριτήρια άλλα από εκείνα που καθορίστηκαν στην προκήρυξη της προσφοράς.

15 3. Πλάνη περί τα πράγματα ενόψει του ότι ο καθ' ου η αίτηση δεν προέβη σε δέουσα έρευνα για ορθή αξιολόγηση των προσφορών.

20 4. Παράβαση του Άρθρου 28 του Συντάγματος επειδή ο καθ' ου η αίτηση προέβηκε σε αδικαιολόγητες και αυθαίρετες διακρίσεις στηριζόμενος κυρίως στο γεγονός ότι οι υπολογιστές που προσφερε το ενδιαφερόμενο μέρος ήταν Αμερικάνικης προέλευσης.

25 Δεν θα χρειαστεί να ασχοληθώ με όλους τους λόγους ακυρότητας που αναφέρθηκαν πιο πάνω, γιατί είναι κατά την άποψή μου καθαρό πως η επίδικη απόφαση, η οποία εκτίθεται ανωτέρω, στερείται αιτιολογίας.

30 Το ίδιο ισχύει και για την απόφαση της Επιτροπής Προσφορών που επίσης εκτίθεται πιο πάνω. Ούτε στη μια ούτε στην άλλη υπάρχει οποιαδήποτε ένδειξη ως προς τους λόγους που οδήγησαν στην επιλογή της προσφοράς του ενδιαφερόμενου μέρους. Πουθενά δεν προσδιορίζονται τα συγκεκριμένα εκείνα στοιχεία που λήφθηκαν υπόψη για να καταλήξει ο καθ' ου η αίτηση στην επίδικη απόφαση, ούτε ποιο ήταν το αποτέλεσμα της σύγκρισής τους. Το Δικαστήριο δεν μπορεί να γνωρίζει ποιός παράγοντας έπαιξε ουσιαστικό ρόλο στη λήψη της επίδικης απόφασης. Επιπρόσθετα, η έλλειψη αιτιολογίας στερεί το Δικαστήριο από τη δυνατότητα άσκησης αναθεωρητικού ελέγχου.

40 Η αναφορά στα πρακτικά της συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου ημερ. 16.12.93 ότι "η Επιτροπή Προσφορών αφού μελέτησε τις προσφορές και αφού έλαβε υπόψη την προέλευση των ηλεκτρονικών υπολογιστών την απόδοση, την ποιότητα και γενικά όλα τα στοιχεία", είναι κατά την άποψή μου γενική και αό-

ριστη και δεν ικανοποιεί την αρχή του διοικητικού δικαίου που προνοεί ότι οι πράξεις της διοίκησης και ειδικότερα οι πράξεις διακριτικής εξουσίας πρέπει να είναι επαρκώς αιτιολογημένες. Η ανάγκη για αιτιολογία καθίσταται επιτακτικότερη όταν πρόκειται για πράξεις που είναι δυσμενείς για τον διοικούμενο ή όταν πρόκειται για αποφάσεις συλλογικών οργάνων που λαμβάνονται κατά πλειοψηφία (βλ. μεταξύ άλλων, *Andreas Kasapis v. The Council for Registration of Architects and Civil Engineers* (1967) 3 C.L.R. 270, *Athos G. Georghiades and Others v. Republic (Public Service Commission)* (1967) 3 C.L.R. 653).

Επιπρόσθετα, και όπως έχει νομολογιακά καθιερωθεί, απόρριψη της χαμηλότερης προσφοράς πρέπει να αιτιολογείται για γνώση του προσφοροδότη και άσκηση δικαστικού ελέγχου (βλ. *Χαρίκλεια Χρίστου v. Δημοκρατίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 2093 και *Premixo Asphaltng Co Ltd και Άλλοι v. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 3756).

Στην προκειμένη περίπτωση και με βάση τις πιο πάνω νομολογιακές αρχές, η ανάγκη για αιτιολογία καθίστατο επιτακτικότερη εφόσον εκτός του ότι η επίδικη απόφαση λήφθηκε κατά πλειοψηφία, η τιμή της προσφοράς των αιτητών ήταν η χαμηλότερη.

Ενόψει των πιο πάνω, δεν θα υπεισέλθω στους υπόλοιπους λόγους ακυρότητας που προβλήθηκαν εκ μέρους των αιτητών.

Η προσφυγή επιτυγχάνει και η επίδικη απόφαση ακυρώνεται, με έξοδα εις βάρος των καθ' ων η αίτηση.

Η προσφυγή επιτυγχάνει με έξοδα.